

KVINDEN OG SAMFUNDET

Udgivet af

Dansk Kvindesamfund

Nr. 15.

Kontor: Nørregade 33, St.

25. Juli 1903.

Udgaar hveranden Lørdag.

19. Aarg.

Koster 50 Øre Kvartalet (+ 13 Øre i Postpenge i København. + 15 Øre i — i Provinserne.) Enkelte Numre 10 Øre.

Julie Laurberg,

Fotograf.

Kongens Nytorv 13.

Indgang ad Porten.

Elevator.

EMMY THULSTRUP.

Hjemmelavet Konfekt,
tilkendt eneste

Panoptikon B, 1ste Sal,
Forhuset. • Mezaninen.

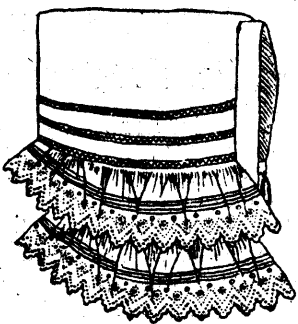
Telefon 26543.

Marie Steffensens Skole

for Snitmønstertegning.

Tilskæring og Kjolesyning.

Zinnsgade 2, 2. Sal.

**Dame-
Benklæder**

uden Besætning 1,50
med Tunge, dobb. 1,75
& 1,85
med bred Fest. 2,00
& 2,50

Damernes egne Stoffer modtages til Syning.

Anna Lindgreen,

Knabrostræde 4
(ligeved Nygade).

Kvinden og Samfundet.

Opmærksomheden henledes paa, at „Kv. og Samf.“ giver Abonnentsamlere den sædvanlige Boghandleravance: 40 %, saaledes, at man for hver til Kontoret, Nørregade 33, St., indsendt Kvittering fra Postvæsenet paa en Abonnent (dog mindst 5 ad Gangen) vil faa 20 Øre — 1 Kr. for 5 ny Abonenter — tilbagesendt.

Klager over Mangler ved Forsendelsen bedes skriftligt indsendt til S. Rasmussen, Ravnshøjsgade 19, 2. Sal.

Et Minde

om

Magdalene Thoresen.

„Es bildet ein Talent sich in der Stille
Sich ein Charakter in dem Sturm der Welt.“

Disse den store Goethes Ord kunde passende anvendes paa vor nylig afdøde Digterinde Magdalene Thoresen.

Hun hørte ikke til de Naturer, der nøjes med en stille, ensformig Tilværelse inden fire Vægge.

Hvor megen Fred og Skønhed hun end formaaede at brede over Hjemmet — ud maatte hun — trods Modgang og Storm — kæmpe for Livet og derved vinde dets rigeste Indhold.

Det var ikke alene Kattedagets og Nordhavets brusende Bølger, hvorefter hun længtes, ogsaa Mälarens blinkende Vande vinkede hendes Hu.

Stærkt beslægtet med de trende nordiske Rigers Aand, søgte Magdalene Thoresen med hele sin sjældne Karakters Styrke at trænge ind i hvert af Folkenes Ejendommelighed.

For henvend tredivte Aar siden opholdt hun sig en Sommer i Stockholm, hvorfra hun skrev nedenstaaende Brev.

Anna Edsberg.

Stockholm, d. 10. Maj.

Kjære, højtærede Professor
og gode Ven!

Her fra Sverigs Hovedstad hilser jeg Dem med mit gamle Hjerte — min gamle Tro og min gamle Tillid, og takker Dem her, som der, for alt godt. Da jeg rejste fra Danmark, var det mig en smertelig Følelse ikke at kunne sige Farvel til nogen; thi de Dage, jeg dertil ligesom havde opsparet — fra Sygdom og Anstrengelse af forskellig Art — blev paa en Maade revne fra mig ved et Telegram, som fra Göteborg manede mig til at komme straks did, istedenfor jeg havde tænkt mig det paa et vist Sæt anderledes ordnet.

Jeg har nu været her i Stockholm i snart tre Maaneder. Jeg har holdt tre offentlige Foredrag — det vil sige: jeg har fortalt om det norske Kystliv og saaledes holdt mig udelukkende til det, som jeg anser for min historiske Andel i Literaturen, og som er en Ret, Fremtiden vil give mig, — selv om Nordmændene skulde tage den fra mig. Jeg ved saaledes meget vel, at jeg havde gjort en ganske anden Furore, om jeg havde løsrevet mine Billeder og fortalt paa Effekten alene; men jeg har, som sagt, valgt en mere stilfærdig — men maaske ogsaa derved en mere varig Lykke. Jeg tror nok, jeg tør sige, min Rejse har været heldig; jeg er i det mindste tilfreds og glad ved at have gennemført denne min Tanke. Sverigs Folk er i Sandhed, inden Døre i al Fald, et højst

elskverdigt og levende varmhjertet Folk. Her er ikke saa lidt romantisk Stof i Naturen og her er megen Modtagelighed. Brandes har ikke saa faa Tilhængere, men dog ikke saa mange som i Kjøbenhavn. Grundtvig, som Højskolens Ide — det vil sige Folkehøjskolen — trænger derimod mere og mere igennem, og det skyldes nu formentlig den norske Højskolelærer Arvesen fra Sagathun, som var her og læste samtidig med mig, og han tog egentlig hele sit Apparat fra Grundtvig.

Jungersen kommer nu til at foredrage noget; bestemt ved jeg ikke hvad det er; men det bliver jo i Deres Retning, min kære Professor. Maatte han være Mand for at kunne tilvinde sig en Slags udvortes Sympathi, om jeg maa kalde det saa — den indre Klarhed og Styrke har han jo. Jeg troer imidlertid Sagen vil vinde Tilslutning hos en stor Del Mennesker her i Stokholm men selv om det skulde gaa lidt svært i Begyndelsen, man faar ikke opgive den for det. Danmark maa vinde Sverige; thi det er Vejen til Norge. Det er ligefrem Summen af min Erfaring her. Enten staar Danmark alene, eller det staar med Sverige; men Sverige kommer ikke did; Danmark skal komme hid. Imidlertid faar jeg straks paa en Maade tage mine Ord tilbage; thi Sverige kommer ogsaa til Danmark. Der er just en ung Pige rejst til København for at besøge Højskolerne der; en Frøken Key — Rigsdagsmandens Datter, — hendes Moder er en Grevinde Posse — og da jeg kender hende og holder inderlig af hende, og hun brænder efter at gjøre Deres Bekendtskab, sender jeg min Bøn, som et Forbud for hendes Besøg hos Dem, at De tager vel imod hende, som De jo gør mod alle. — Og saa min kærligste Hilsen til Deres elskverdige Hustru og Børn; naar Sommeren er slut — Gud lad den længe vare — har jeg med Himlens Bistand den Glæde atter at hilse paa Dem. Indtil da Levvel.

Deres ærbødigt hengivne

M. Thoresen.

Bøger.

Anna E. Munch:

Verdens Herre. En Kvindes lagtagelser.

Det nordiske Forlag.

Den, der ikke lader sig overvinde af Verden, men som behersker den, er Verdens Herre. Den, der modigt kæmper sig gennem Faren og besejrer den, er Herskeren over den Verden, Mennesket bærer i sig.

„Det største, siger Bogen, er ikke

at afholde sig fra en Ting, men at være i den og beherske den.“

Det er Suveræntanken: alt er tilladt de udvalgte, dem, der forstaar at herske, — der har givet Bogen Titel, og Paulus' Ord: „Alt er tilladt, men ikke alt er gavnligt, alt er tilladt, men man skal ikke lade sig beherske af noget“, er valgte til Motto.

Den Dobbeltklang fra det ophøjedes og det hemmelighedsfuldes Rige, der ligger i dette kendte Skriftsteds første Ord, drager Bogens Kvinde — som Menneske ud i Livets Kampe for at stræbe hen til Ophøjelsen, Kronen blandt Stjærnerne — og som Kvinde til at gribe efter det interessant-spændende, der for hende hyller Ordene i en daarende Regnbueglands.

Hun styrter sig, for at nyde det vekslende Farvespil i Bølgerne — og svømmer. Hun opsøger Faren — ja, i sin Trang til det spændende omgaar hun den og eksperimenterer med den. Disse kvindelige Svinkeærinder gør, at den ædle Stræben ender i et Kroningsarrangement, hvorved man fortrinsvis maa tænke paa, hvor klædelige Kroner er for smukke Kvinder; de reducerer Bogens Helhedstanke til Staffage; men de karakteriserer Skikkelsen, hvis Kvindeindividualitet Jegg-Formen præsenterer med megen Ynde. Figuren er stemt i denne flatterende Form — mere end den er uddybet, ligesom Stilen søger Støtte i udhævede Ord, fremfor i uddybede Tanker. Der fremkaldes Tankestemninger, og ikke de dybere Tanker, som man maaske vilde narres for, hvis man krævede dem ved en altfor ivrig Søgen bag de fordringsfulde Typer. Bogens Stemning ligger for en Del i denne Huldunkelighed og træder bedst og smukkest frem i de maleriske Situationer, de stemningsfulde Billeder.

„Historien“ fortælles af „en meget rejsende Kvinde, Dame, Zigøjnerske, hvad man vil“, — mens hun sidder nede i Tyskland i en lille afsides By og længes og venter efter den Mand, som hun maaske har vundet, og som skal komme og hente hende. I Erindringen og Haabet om ham og i Mindet om hans og hendes Dage paa deres Rejse i det fremmede, skriver hun sin Dagbog, der fortæller om, hvorledes de sammen søgte efter Lykken, Herredømmet over Livet.

Hun bliver den, der gaar foran i dette Forhold.

Som hun i sin Barndom modigt sprang i Vandet for at lære at svømme og bares oppe af Bølgerne — springer hun stadig paany ud i Livets Bølger, for at se og forstaa at finde Ligevægtslovene og faa Øjnene opladte. Hun har prøvet Velstand, Fattigdom, Livsnydelse, Selvpofrelse, Form-Ægteskab med en dødsygt Mand og formødelig Elskov med en Billedhugger i Paris, fri Tænkning og religiøs Mysticisme — og er gaaet ud af dette, som en udviklet Kvinde. Paa Grund af det religiøst interessante Moment, der er presset ind i Bogen, faar denne Kvinde en stærk Bismag af frelsende Englelighed, der af og til truer med at uforstaaeliggøre en meget menneskelig Kvindekarakter, hvis Vingefang i sig selv er saa stort, at man ikke skulde synes, der kunde melde sig no-